

LENINA KAROĢS

VISU ZEMJU PROLETARIESI,
SAVIEŅOJĒTIES!

CETURTDIEN,
1986. GADA
4. DECEMBRI
Nr. 144 (5528)

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PĀRTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS
UN PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Iznāk kopš
1950. gada aprīļa.
Maksā 3 kap.

Tehnikas remonts sokas

Kolhozā «Sarkanā ausma» tā jau ir tradīcija — visus darbus padarīt laikus un labā kvalitātē. Arī pašlaik, kad mehanizatoru galvenās rūpes saistītas ar lauksaimniecības tehnikas sagatavošanu nākamā gada lauku darbiem, ik dienu vērojama rosme.

Jau izremontētas abas kartupeļu stādāmās mašīnas, 80 procenti arklū, tikpat daudz kultivatoru, 14 sējmašīnas (no 16), 8 labības kombaini (no 14). Sociālistiskajās saistībās mehanizatori apņēmušies augsnes apstrādes un sējas tehniku sagatavot darbam līdz nākamā gada 25. februārim. Nu viņi lēš, ka šo darbu varēs paveikt līdz 1. februārim.

Lauksaimniecības tehnikas remontā čakli strādā daudzi mehanizatori. Vieni no labākajiem ir Antons Bricis, Jānis Irbe un Pēteris Čivkulis.

ATTEĻA: mehanizators Antons Bricis bija viens no labākajiem kombainieriem, tagad centīgi strādā tehnikas remontā — sakārtojis arklū, sējmašīnu, beidz remontēt kombainu.

J. SILICKA foto

Partijas un saimnieciskā aktīva tribīne

NE TIKAI DOMĀT, BET ARĪ STRĀDĀT

Pēc brigādes saimnieciskā aprēķina metodes jau 1985. gadā strādājām trīspadsmit melioratīvās būvniecības un rekonstrukcijas objektos. Tādā pat kārtā veicām arī skābo augsņu kalpošanu kolhozos un padomju saimniecībās. Visus objektus nodevām ekspluatācijā paredzētajos termiņos labā un teicamā kvalitātē. No 1800 hektāriem nosusināto zemju 1552 hektāri brigādes metodes kontā. Saimnieciskā aprēķina brigāžu strādniekiem no virsplāna pašizmaksas ekonomijas pēmijās izmaksāti 21,3 tūkstoši rubļu. Tātad viens strādnieks vidēji varēja saņemt papildus materiālo stimulu 187 rubļu apmērā. Par brigādes saimnieciskā aprēķina ieviešanu Vissavienības konkursā ieguvām otro vietu.

savu laiku nodzīvojušu, tā ir jāpilnveido un jāpārkarāto, lai viss kolektīvs iekļautos kopējā cīņā par valsts plāna izpildi, lai nebūtu vienaldzīgo ne strādnieku, ne speciālistu vidū.

Sobrīd visi 21. pārvietojamās mehanizētās kolonnas ražošanas iecirkņi tiek sagatavoti kolektīvajam darbu uzdevuma līgumam. Tam būtu jāaptver arī palīgrādošana un apkalpojošās saimniecības. Esam saņēmuši rekomendāciju darbu uzdevuma līguma ieviešanu uzsākt jau 1987. gadā. Lai varētu ražīgi, kvalitatīvi un rentabli strādāt, pasākums ir ne tikai labs, bet pat nepieciešams. Galvenais tajā ir darba apmaksas un materiālās stimulēšanas pārkarātošana.

Lai sākums būtu sekmīgs, jau šodien nepieciešams zināt 1987. gada titulsarakstu, visus rādītājus. Ir arī daudz dažādu citu priekšnoteikumu, kas, iespējams, nelas jauno pasākumu uzsākt savlaicīgi. Bet tie nav atkarīgi tikai no mums. Piemēram, līgumi ar darba kolektīviem jānoslēdz vienu mēnesi pirms darbu uzsākšanas. Tātad mums tas bija jāizdara līdz 1. decembrim. Bet, lai slēgtu līgumus, nepieciešams zināt visus galvenos plāna rādītājus 1987. gadam. Un te nu no nākam atkal līdz tam, ka vajadzīgs titulsaraksts, un lai naturālie rādītāji atbilstu kapitālleguldiņumiem.

Līdz šim tāda atbilstība nav bijusi panākama. Arī šogad gūvām rūgtu pieredzi augsņu kalpošanas plāna izpildē naudas izteiksmē, kad ideālie līdzekļi neatbilda projektos paredzētajam platībam. Pēc projekta izmaksas viena hektāra kalpošanai ir zemākas nekā celtniecības finansu plānā. Rezultātā plāna neizpilde par 105 tūkstošiem rubļu un apdraudēta pašu spēkiem veicamo celtniecības un montāžas plānu izpilde kopumā. Nav iespējams arī kalpošanas vietā izdarīt ko citu.

Līdzīga neatbilstība vērojama melioratīvās būvniecības, kapitālā remonta, rekonstrukcijas objektos un citur. Jauno pasākumu realizēt traucēs arī darbi uz kolhozu, padomju saimniecību un pārējo organizāciju rēķina, jo tiem nav projektu tāmju dokumentācijas. Pasūtītāji praktiski jāmeklē mums pašiem. Un kolhozi nav tik maksātspējīgi, lai labprāt vēlētos mūsu pakalpojumus saņemt.

No beigumā jāizsaka cerība, ka neskaidrības tiks likvidētas, ka tiks ieviesta kārtība darba spēka plānošanā, kā arī apmaksā pēc darba līdzdalības koeficienta, ekonomiskajos un grāmatvedības uzskaites jautājumos. Līdz šim grāmatvedības uzskaiti jauninājumi neskāra, taču, strādājot pēc kolektīvā darbu uzdevuma metodes, tas ir jādarā nekavējoties. Jo citādi nevarēs ne analizēt, ne pareizi materiāli stimulēt darbuzņēmuma kolektīvus.

Mērķi varēs saņemt kopējiem spēkiem. Tātad ir jāsāk ne tikai domāt, bet arī strādāt. Jau šodien.

J. ROMĀNS,

Preiļu 21. pārvietojamās mehanizētās kolonnas priekšnieks

Trešā vieta Vissavienības sacensībā

Mūsu rajona Valsts apdrošināšanas inspekcijas kolektīvs ir neliels (62 darbinieki), taču, kā saka, mazs ciniņš gāz lielu vēzumu. Šeit rubļus skaita miljonus. Un šie rubļi, kā to paredz apdrošināšanas sistēmas mērķi, vairo un nostiprina katras padomju ģimenes materiālo labklājību. Mazliet statistikas.

Šī gada vienpadsmit mēnešos, rēķinot visus apdrošināšanas veidus, izmaksāts 1331330 rubļu, iespaidīga summa. Par ko maksāts? Par bojātiem vai zaudētiem transportlīdzekļiem — 38463 rubļi, par bojātu vai zaudētu mantu — 13813 rubļi, par postījumiem ēkās — 52154 rubļi, par zaudētiem dzīvniekiem —

111278 rubļi. Kolhoziem un sovhoziem izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība ir gandrīz astoņdesmit tūkstoši rubļu. Taču vislielākās summas (vairāk nekā miljons rubļu) izmaksātas pilsoņiem pēc personu apdrošināšanas dažādiem veidiem. Uzreiz gan jāpaskaidro, ka nelaiemes jau tik bieži nenotiek — šim miljonam ir ļoti pozitīva nokrāsa. Proti, personu brīvprātīgā apdrošināšana vienlaikus kalpo kā izdevīgs līdzekļu uzkrāšanas veids. Tas tā ir tāpēc, ka, apdrošināšanas līguma termiņam beidzoties, apdrošinātais saņem pilnu apdrošinājuma summu (neatkarīgi no agrāk saņemtajām maksām par darba spēju zudumu).

Rajona inspekcijas kolektīvam šis gads rit veiksmīgi — pirmajā ceturksnī gūta uzvara republikāniskajā sociālistiskajā sacensībā, darbs otrajā ceturksnī novērtēts ar Latvijas PSR Finanšu ministrijas Goda rakstu, trešajā ceturksnī — III vieta Vissavienības sociālistiskajā sacensībā.

K. PRIEDĪTIS

ATTEĻA: Latvijas PSR Valsts apdrošināšanas galvenās pārvaldes priekšnieka vietniece Biruta Rozīte pasniedz mūsu inspekcijas priekšniekam Jānim Stankevičam Goda rakstu par kolektīva panākumiem Vissavienības sacensībā.

J. SALNAVIEŠA foto

Par rajona Tautas deputātu padomes kārtējās sesijas sasaukšanu

Preiļu rajona Tautas deputātu padomes izpilddarītāja nolēmumi sasaukt 17. sasaukuma rajona Tautas deputātu padomes kārtējo astoto sesiju 1986. gada 17. decembrī rajona kultūras namā. Sesijas darba sākums plkst. 11.00.

Sesijā izskatīs šādus jautājumus:

1. Pārskats par rajona Tautas deputātu padomes izpilddarītāja darbu 1986. gadā.

2. Par rajona ekonomiskās un sociālās attīstības 1987. gada plānu un 1986. gada plāna izpildi.

3. Par rajona 1987. gada budžetu un 1985. gada budžeta izpildi.

Partijas grupas sēdes sākums plkst. 10.30.

Vēlētājus lūdz iesūtīt par dienaskārtībā minētajiem jautājumiem savus priekšlikumus un piezīmes rajona izpilddarītēja.

Sādu brigādes darba organizācijas formu jāsāk uzskatīt par

Jau 36 gadus pedagoga darbā nostrādājusi Preiļu 1. vidusskolas matemātikas skolotāja Eleonora Vanaga. Viņa ir ne tikai laba pedagoge, bet arī spējīga audzinātāja. Bez tam E. Vanaga vada arī skolas sanitāro pulciņu un Sarkanā Krusta biedrību.

Par ilggadēju un raženu darbu Eleonora Vanaga apbalvota ar Goda rakstiem.

ATELĀ: skolotāja E. Vanaga.

J. SALNAVIESA foto

Pēc pieredzes — Livānos

Livānu 1. vidusskolā notika seminārs rajona matemātikas skolotājiem. Skolas direktora vietniece S. Šķimele iepazīstināja tā dalībniekus ar skolotāja darba pašanalīzi.

Matemātikas metodiskās apvienības vadītāja J. Vaivode deva norādījumus skolotājiem, vadoties pēc Rīgā seminārā gūtajām atziņām, kā mācīt matemātiku 5.—8. klasēs, informēja par uz-

skates līdzekļu sistematizāciju un pielietošanu, par matemātikas kabinetu iekārtošanu. Livānu 1. vidusskolas matemātikas skolotāja metodiķe G. Mačāne dalījās pieredzē.

Semināra nobeigumā Livānu 1. vidusskolas direktore A. Nikitova parādīja viesiem labākos mācību prēkšmetu kabinetus.

G. LIVMANE

Kokmateriālu sagādes sezona

BARNAULA. Ziemas kokmateriālu sagādes sezonu sākušas Altaja mežrūpniecības saimniecības. Ziemā jānozāģē un jāizved vairāk nekā 1 miljons kubikmetru koksnes. Saspringto plānu izpildīt palīdzēs precīza darba or-

ganizācija. Lielākā daļa meža izstrādāšanas struktūrvienību apgādātas ar jaunāko tehniku. Izveidoti palielināti mehanizētie kompleksi.

TASS

Ne degsmes, ne asuma

«Ja partijas pirmorganizācija dzīvo pilnvērtīgi, balstoties uz principiālām attiecībām, ja komunisti nodarbojas ar konkrētām lietām, bet ne ar tukšu salmu kuļšanu, tad panākumi ir nodrošināti,» savā referātā uzsvēra rajona patērētāju biedrības partijas pirmorganizācijas sekretārs A. Parnenkovs, uzstājoties partijas pirmorganizācijas pārskata sapulcē. «Par maz ir redzēt trūkumus un neubāšanās, par maz nosodīt vainīgos, vajag darīt visu, lai šo trūkumu nebūtu».

Tas ir tiesa. Pareizi viņš runāja arī par to, ka partijas darba pārkārtošana izriet no PSKP XXVII kongresa un PSKP CK 1985. gada aprīļa Plēnuma lēmumiem. Skaidri un vienošmīgi viņš izteica domu, ka bez konservatīvisma un kūtruma pārvarēšanas, bez spējam skaidri novērtēt izveidojušos stāvokli un strādāt pa jaunam (un tas ir galvenais), nevar cerēt uz divpadsmitās piegādes uzdevumu sekmīgu izpildi un virzību uz priekšu.

Pārliecinoši referents runāja arī par to, kas ir jāveic partijas pirmorganizācijai, lai sekmīgi izpildītu PSKP CK 1986. gada jūnija Plēnuma un Latvijas KP CK un Latvijas PSR Ministru Padomes 1986. gada 10. jūnija lēmumu «Par pasākumiem patērētāju kooperācijas tālākā attīstībā».

Tas viss tika uzklauts ar lielu interesi. Toties brīdī, kād partijas pirmorganizācijas sekretārs sāka runāt par patērētāju biedrības konkrētām lietām, klausītāju interese noplaka. Tāpēc, ka referenta vārdos par izvirzīto uzdevumu un plānu praktisko realizāciju vairs nebija ne degsmes, ne asuma. Atbildīgie darbinieki, komunisti, kuri bija pieļāvuši nopietnas neizdarības uzticēto kolektīvu darbā, partijas biroja locekļi, kuri nebija nodrošinājuši savos iecirkņos normālu darbu,

lielākoties tika minēti tikai tā starp citu, vispārīgos vilcienos.

Lūk, konkrēti piemēri: «Partijas birojam vajag stingri kontrolēt tāmju dokumentācijas sastādīšanu kapitālremontu un kompleksās racionalizācijas veikšanai, obligāti paredzot mehanizācijas līdzekļu un progresīvās tehnoloģijas ieviešanu...»; «Laiks celtniecības brigādes vadībai, komunistiem Leitānam, Valeniekam, Prikulim un Tarasenko papildināt brigādi ar speciālistiem... (pakāpeniski atbrīvojoties no pārkāpējiem), uzlabot darba disciplīnu, labāk plānot un organizēt darbu...»; «Partijas birojam kopā ar priekšsēdētāja vietnieku celtniecības jautājumos šiem trūkumiem ir jāpievērš nopietna uzmanība».

Nav vajadzības komentēt šāda veida kritiku (paškritikas referātā vispār nebija). Atliek vienīgi piebilst, ka to grūti sasaitīt ar paša A. Parnenkova izteicienu par kūtruma un inerces pārvarēšanu jebkurās to izpausmes formās. Skaidri redzams, ka tieši tāpēc partijas biedriem neradās vēlēšanās atklāti un pilnā balsī runāt par trūkumiem gan partijas biroja, gan kolektīva darbā pārskata periodā, objektīvi izvērtēt savu personīgo ieguldījumu, kā arī biedru devumu kopējā lietā, atklāti runāt par trūkumiem cilvēka faktora izmantošanā.

Runātāji debatēs galvenokārt konstatēja visiem zināmos faktus, necenšoties tos apkopot un izdarīt attiecīgus secinājumus. Nekādu reakciju klātesošajos nerādīja pat tautas kontroles grupas priekšsēdētāja J. Brica ziņojums, kaut gan tajā skarta nopietna problēma — pieaug dzērāņu skaits patērētāju biedrības struktūrvienībās, celtnieku brigādes locekļi nīkst rindās pie dzērienu noliktavu durvīm. Arī runātāja ierosinājums — atjaunot administrācijas pārstāvju dežūras vairumtirdzniecības bāzē — proto-

Pārkārtošanās: visur un visiem!

Vajadzīga skaidrība

Vēl pirms trim gadiem šāds jautājums neradās. Viss šķita skaidrs. Livānu biokīmijā jau sāka plānot savu ieceru realizāciju, pilsēta — savu (starp citu, tās būtiski neatšķīrās). Divi lēmumi (PSKP CK un PSRS Ministru Padomes, bet pēc tiem arī republikas Ministru Padomes) par tālāku olbaltumvielu un citu lopbarības piedevu ražošanas palielināšanu, šo jaudu, acimredzot, pietika. Kur gan tās palika šajos trijos gados? Vairbūt celtnieki tās nepalielināja?

Protams, apgūt 16 miljonu rubļu (tāds ir celtniecības un montāžas darbu apjoms rūpnīcas paplašināšanā) nav viegli. Tikal nedrīkst aizmirst, ka valsts pieprasījumu pēc lizīna esošie uzņēmumi apmierina tikai par vienu trešdaļu.

— Bet kādu pozīciju šī jautājuma risināšanā ieņem Latvijas PSR Valsts agrorūpnieciskā komiteja — jūsu uzņēmums taču strādā tieši lauksaimniecības interesēs?

— Situācija ir sarežģīta. Lietā sekojoša: republikā izmanto tikai 60 procentus no mūsu saražotā lizīna. Līdz ar ražošanas apjoma palielināšanu (pie tam plānotas tiek tikai sausa lizīna formas) republika saņems vēl mazāk šīs produkcijas — papildus divi tūkstoši tonnu, protams, tiks pakļauti Vissavienības sadalei. Un viens otrs sāk domāt: bet ko gan Livānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas paplašināšana dos mūsu republikai? Jautājums man šķiet tīri retorisks: Latvija — viena no piecpadsmit mūsu milzīgās valsts republikām. Un tai, protams, ir jānod savs ieguldījums kopējā lietā.

— Ja mēs runājam par to, kas un ko legūs, tad vēl viens jautājums: ko dotu jūsu rūpnīcas paplašināšana Livānu attīstībai?

— Spriediet paši: 600 000 rubļu no uzņēmuma rekonstrukcijas kopējuma (bet tas ir 34 miljonu rubļu) paredzēts atvēlēt pilsētas attīstībai. Tas, šķiet, varētu būt vislielākais izaugsmes posms Livānu vēsturē. Skola, bērnudārzs, sadzīves pakalpojumi, tirdzniecība... Vārdu sakot, varētu likvidēt daudzas «šaurās vietas» tā saucamajā sociālajā un kultūras jomā. Bez tam vēl dzīvokļi, katlu mājas un attīrīšanas iekārtu paplašināšana.

— Konkrēti kas un kāpēc to nedara?

— Republikas Valsts plāna komiteja un Celtniecības ministrija atsaucas uz celtniecības jaudu trūkumu Daugavpilī vispārējās celtniecības trestā, kurš sākotnēji tika plānots par galveno darbuzņēmēju. Savāda lieta: 1983. gadā, kad tika pieņemts republikas Ministru Padomes attiecīgais

lēmums par olbaltumvielu un citu lopbarības piedevu ražošanas palielināšanu, šo jaudu, acimredzot, pietika. Kur gan tās palika šajos trijos gados? Vairbūt celtnieki tās nepalielināja?

Protams, apgūt 16 miljonu rubļu (tāds ir celtniecības un montāžas darbu apjoms rūpnīcas paplašināšanā) nav viegli. Tikal nedrīkst aizmirst, ka valsts pieprasījumu pēc lizīna esošie uzņēmumi apmierina tikai par vienu trešdaļu.

— Bet kādu pozīciju šī jautājuma risināšanā ieņem Latvijas PSR Valsts agrorūpnieciskā komiteja — jūsu uzņēmums taču strādā tieši lauksaimniecības interesēs?

— Situācija ir sarežģīta. Lietā sekojoša: republikā izmanto tikai 60 procentus no mūsu saražotā lizīna. Līdz ar ražošanas apjoma palielināšanu (pie tam plānotas tiek tikai sausa lizīna formas) republika saņems vēl mazāk šīs produkcijas — papildus divi tūkstoši tonnu, protams, tiks pakļauti Vissavienības sadalei. Un viens otrs sāk domāt: bet ko gan Livānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas paplašināšana dos mūsu republikai? Jautājums man šķiet tīri retorisks: Latvija — viena no piecpadsmit mūsu milzīgās valsts republikām. Un tai, protams, ir jānod savs ieguldījums kopējā lietā.

— Ja mēs runājam par to, kas un ko legūs, tad vēl viens jautājums: ko dotu jūsu rūpnīcas paplašināšana Livānu attīstībai?

— Spriediet paši: 600 000 rubļu no uzņēmuma rekonstrukcijas kopējuma (bet tas ir 34 miljonu rubļu) paredzēts atvēlēt pilsētas attīstībai. Tas, šķiet, varētu būt vislielākais izaugsmes posms Livānu vēsturē. Skola, bērnudārzs, sadzīves pakalpojumi, tirdzniecība... Vārdu sakot, varētu likvidēt daudzas «šaurās vietas» tā saucamajā sociālajā un kultūras jomā. Bez tam vēl dzīvokļi, katlu mājas un attīrīšanas iekārtu paplašināšana.

— Mēs esam optimisti. Tomēr jāreķinās ar to, ka plāni tā arī var palikt tikai uz papīra. Kādā stāvoklī tad nokļūs jūsu uzņēmums?

— Teikšu atklāti — neapskaužamā. Mēs sen esam pārkāpuši projektā paredzēto jaudu — 1 000 tonnas lizīna gadā. Pašlaik ražojam jau 2 900 tonnas. Pieaug ražošanas apjomi — uz ražošanas intensifikācijas un jaunu štammu producentu ieviešanas rēķina. Tomēr pieaugums neliels — 50 tonnas gadā. Katram ir skaidrs, ka ar esošajām jaudām mums 4 tūkstošu tonnu robežu 1990. gadā nesasnēgt. Bet piegādes plānā šis skaitlis, starp citu, jau ir iekļauts. Tā, kā saka, ir lietas praktiskā puse.

Ir vēl arī morālā. Partijas un valdības lēmumu ignorēšana grauj mūsu attīstības psiholoģisko pamatu. Domāju, ka jūs piekritīsit: man kā rūpnīcas direktoram reizēm ir ļoti grūti paaugstināt prasības pret padotajiem vietējo lēmumu īstenošanai. Ja jau taisnīgi vai netaisnīgi tiek apietīti daudz svarīgāki un direktīvāki lēmumi.

Un vēl viens aspekts — ekonomiskais. Latvijas Valsts rūpnieciskās projektēšanas institūts jau izstrādā rekonstrukcijas projektu. Pēc mūsu ziņām darbi veikti 200 000 rubļu apmērā no valsts kapitāl ieguldījumiem (projekta pilnā izmaksa — 200 000 rubļu). Laiks iet, bet zinātne nestāv uz vietas. Un var gadīties, ka pirms vēl sākas celtniecība, kaut kas jau būs novecojis. Nāksies izdarīt labojumus, pārveidot, kas līdz ar to radīs jaunus izdevumus. Val tas ir izdevīgi? Ipaši tagad, kad par vienu no valsts attīstības principiem ir kļuvusi ekonomija un taupīgums?

Pateicos Atim Sedvaldam par izsmelošām atbildēm uz mūsu jautājumiem. Tomēr punktu šai sarunai mēs neliekam. Problēmu mēs redzam šādā aspektā: Livānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas produkcijas izlases palielināšana, uzņēmumu paplašinot, — tas ir ekstensīvs vai intensīvs attīstības ceļš? Ja otrais, ko tad lai atbild saviem strādniekiem direktors? Redakcija lūdz republikas Ministru Padomi, Valsts plāna komiteju un Valsts agrorūpniecisko komiteju ieviest skaidrību šajā jautājumā.

I. KOROĻOVA

ved nesakomplektētu, bet reizēm pat salauztu tehniku un iekārtas.

Partijas birojs šajā ziņā nav prasīgs pret vadītājiem un komunistiem, kuri ir nodarbināti atbildīgos iecirkņos. Liberāli izturas pret amatpersonām, kuras formāli veic savus dienesta pienākumus un pieļauj neizdarības. Tāpēc arī pārskata sapulcē neatrisinātie jautājumi tika minēti vienīgi tāpēc, lai tos fiksētu protokolā, nevis nopietni apspriestu. Neviena no klātesošajiem pat nepainterēsējās, ko dara partijas birojs, lai izskaustu trūkumus, kādus partijas sodus tas ir pielietojis pret komunistiem, kuri slikti veic savus pienākumus, kādas pretenzijas un prasības tika izvirzītas komunistiem, noklausoties viņu pārskatus.

Šķita, ka partijas biedri pārskata sapulcē saņems detalizētu informāciju par to, kā izpildīti iepriekšējo sapulču lēmumi, kuri tika pieņemti, vadoties pēc komunistu kritiskajiem aizrādījumiem un ieteikumiem. Tomēr tas netika darīts, līdz ar to rupji pārkāpjot noteikto kārtību.

Jāatzīmē, ka partijas birojs vēl aizvien neievēro atklātības principu, kas ir viens no pārkārtošanās pamatprincipiem. Birojs nez kāpēc neinformē komunistus par pārbautes rezultātiem, kuras izdarījuši augstākstāvošie orgāni, kontrolējot patērētāju biedrības saimniecisko darbību. Šāda informācija netiek pieprasīta arī no vadītājiem. Domāju, ka partijas birojs izdarīs vajadzīgos secinājumus un pārkārto savu darbu atbilstoši izvirzītajām prasībām.

Bet pagaidām vēl daudz ir gan to trūkumu, kurus jau minēju, kā arī to, par kuriem nerunāja ne referents, ne arī komunisti, kas uzstājās debatēs. Runa ir par trūkumiem, kas radušies, organizējot lauksaimniecības produktu iepirkšanu no iedzīvotājiem, par preču sortimenta paplašināšanu, par Livānos un Aglonā ceptās maizes kvalitātes uzlabošanu, par to, ko komunisti domā darīt šajā jomā.

Ipaši jārunā par sociālistiskās

sacensības organizēšanu patērētāju biedrības struktūrvienībās. Tā ir jāpilnveido un jāuzlabo. Nedrīkst būt apmierinātiem tikai tādēļ, ka sacensība iesaistījusi lielākā daļa strādājošo.

Partijas birojs, kā to parādīja šī pārskata sapulcē, sociālistiskajai sacensībai nevēlīti pienācīgu uzmanību, neiedziļinās tās būtībā, nenoklausās arod biedrības organizācijas vadītāju pārskatus par sacensības gaitu. Šis svarīgais jautājums pienācīgi netika atspoguļots arī pārskata sapulcē. Līdz ar to, protams, pietrūka arī stingra prasīguma gan vienam pret otru, gan pašiem pret sevi.

Tiesa gan, no citām krasi atšķiras Preiļu kooperatīvās profesionālās tehniskās vidusskolas mācību daļas vadītājs B. Svokas un Livānu zonas celtniecības brigādes meistars D. Valenika uzstāšanās. Viņi, runājot kritiski un paškritiski, minēja trūkumus cilvēka faktora izmantošanā, idejiskās audzināšanas darbā, dienesta pienākumu veikšanā.

Partijas sapulcē atzina biroja darbu par apmierinošu un uzlika tam par pienākumu — veikt visus nepieciešamos pasākumus patērētāju biedrības darba uzlabošanai un galvenā uzdevuma izpildei — iedzīvotāju maksimālā nodrošināšanā ar pārtikas produktiem un citām precēm. Tas, protams, ir labi. Tomēr pieņemtais lēmums ir pārblīvots ar vispārīgām frāzēm un priekšlikumiem. Piemēram, «ne viss ir veikts tirdzniecības darba pārkārtošanā» un arī — «nepieciešams uzlabot darbu ar kadriem». Tas maz ko izsaka.

Gribas no visas sirds novēlēt patērētāju biedrības komunistiem un partijas birojam atbrīvoties no vispārīgiem formulējumiem, runāt tieši un atklāti, nebaidoties nosaukt vārdos jebkura ranga darbiniekus, kuri ir pieļāvuši trūkumus un neizdarības, kas traucē patērētāju kooperācijas tālāku attīstību.

M. LOMAKINS,
Latvijas KP rajona komitejas
biroja loceklis

VIETA AVANGARDĀ

Padomi audzināšanā, kas noderīgi arī vecākiem

Reiz pajautāju vecākās grupas bērniem: «Kādu jūs gribētu redzēt jauno audzinātāju?»

Viens otru pārtraucot, viņi sauca: «Gribam, lai viņa būtu skaista, jauca, prastu dziedāt, dejot, spēlēties, pasakas stāstīt, šūt rotaļlietas...»

«Un lai skaļi nekliedz,» piebilda viena meitene.

Bērnodarza audzinātāja karam mazulim — otra māmiņa, mīloša, bet arī gudri prasīga, ar pedagogisku taktu un pedagogiskām spējām. Ar pēdējām īpašībām cilvēks nepiedzimst, tās jāiegūst mācību, darba procesā. Tomēr mūsdienu pedagoga darbā tikai ar mīlestību, pedagogisko taktu nepietiek. Katru dienu audzinātājs dzird simtiem jautājumu: «Kas tas ir? Kāpēc? Kā?» Ar šiem jautājumiem bērni apmierina savu tieksmi iepazīt apkārtējo pasauli.

Patīkami redzēt, kā uz bērnu dārzlēm atnāk jaunas, darbīgas, dzīvespriecīgas audzinātājas. Prieku bērnodarzā «Pasacīna» un Līvānu «Rūķīti» strādā 35 pedagoges, kuru stāžs ir ne lielāks par trim, četriem gadiem. Prieks dzirdēt par viņām kā par pedagogēm, kas radoši veic audzināšanas darbu.

Pedagoga darbs — sarežģīts radošs process. Tas prasa elastību pieejā bērniem, jaunus risinājumus, necieš šablonu. Prasme piekļūt bērna dvēselei, izrādīt rūpes, uzmanīga attieksme raksturīga mīnēto bērnodarzu jaunajam audzinātājam Z. Petrovai, A. Lesovajai, R. Naglinskai, R. Cīvkulei, S. Točko, A. Zamišļajevai, G. Stikānei, A. Džeriņai, N. Polakovai. Viņas prot bērnos izraisīt mīlestību pret darbu, ciešā kontaktā ar vecākiem rosina kolektīvisma un biedriska jūtu veidošanos. Cik labprāt bērni ieklausās mierīgajās E. Markotes, A. Nelcencieces, V. Prusakas, V. Sokolovas balsīs, cik ātri atsauca uz to, ko viņas runā. Viņu darbam raksturīga labvēlība, cieņa pret katru personību, gudrs prasīgums.

Daudz jauno pedagogu (pavisam 86 no 168) arī kopumā rajona bērnodarzos. Tomēr vēl lielai daļai no viņiem (34) ir tikai vispārējā vidējā izglītība. Neklāstē pedagogiskajās mācību iestādēs mācās 16. Diemžēl līdz šim bija vērojama negatīva parādība — tiklīdz jaunieši nonāca rokās diploms par pedagogisko izglītību, viņa centās izvēlēties arī attiecīgi labāk apmaks-

par viņa bērnu, viņi savukārt ieklausās pedagoga padomos, uzskatos, labprāt pastāsta par savu atvasi.

Jāaudzina gan ar vārdu, gan ar personīgo paraugu. Vienmēr jāatceras, ka pedagoga ārējais izskats, viņa attieksme pret ļaudīm, uzvedības maniere ir ļoti svarīgs faktors. Kā arī pacietība. Ja audzinātāja nav vienaldzīgs cilvēks, viņa pratīs atrast atslēdzeni katram bērnam — gan lēnam, pasīvam, gan kustīgam. Pie tam — balstoties uz vecāku palīdzību. Tikai vienotās prasības audzināšanas jautājumos palīdzēs par labiem cilvēkiem izaudzināt Juri, Svetu, Oļu...

Dažreiz audzinātāja, atšķirībā no bērniem, nesaskata peļķītē debess atspīdumu, skudrā — darbarūki. Taču nekā tik ļoti neposta un nenocietina bērna dvēseli kā vienaldzība, kaut arī rūpīgi slēpta. Sīkumi? Nē.

Neaizmirstiet tādus bērna dvēselei labvēlīgus «sīkumus» kā laipns skatiens, tikko manāms, uzmundriņš galvas mājiens, smails, maigs, labvēlīgs piekārtiens, laipnā toni izrunāts bērna vārds. Bet stingrāka nots balsi, īslaicīga «nevēlēšanās» ar bērnu sarunāties bieži iedarbojas labāk nekā aizrādījums vai sods. Ļoti svarīgi nodibināt kontaktu ar bērnu un dvēselisku tuvību, tad viņi kļūst atklātāki, paklausīgāki, mierīgāki. Tas atvieglo pozitīvo īpašību ieaudzinašanu.

Skolu reformas dokumentos norādīti galvenie uzdevumi arī pirmsskolas bērnu iestādēs, kurus, īsumā apkopojot, varētu izsacīt tā: uzlabojot darbu bērnu vispusīgā attīstīšanā un nodrošināt viņu sagatavotību mācībām skolā. Rajona bērnodarzu pedagogiskā personāla jaunākajai un skaitliski ievērojamajai daļai skolu reformas prasību īstenošana jāiet avangardā.

V. MĀLNIECE,

rajona tautas izglītības nodaļas inspektore bērnu pirmsskolas audzināšanā

Skolu reformu īstenojot

sātu darbu, bieži vien izraugoties skolas darba turpināšanai. Bet bērnodarzum atkal bija jāgatavo kadri... bez garantijas. Šķiet, pēdējā laikā, zinot izredzes uz labāk apmaksātu darbu arī pirmsskolas iestādēs, kadru maiņa sāk samazināties. Bērnodarzi, bet kopumā — vecāki, ir stipri ieinteresēti, lai mazos audzinātājus dedzīgi savas profesijas patrioti.

Bieži runājam ar jaunajiem darbiniekiem par audzināšanas jautājumiem. Tomēr vēlreiz gribas atgādināt šķietami vienkāršas patiesības. Skolās,ursos, institūtos gūto zināšanu vien ir par maz. Jo ne vienmēr viss iespējams atbilstoši iepļānotajam. Piemēram, kļūst sliktāks laiks, un audzinātāja ar bērniem dodas uz verandu. Ar ko viņus nodarbināt, lai tāda neplānotā dabas parādība nesabojātu mazajam visu dienu un neliktu nepārtraukti ilgoties pēc saulītes? Seit arī noderēs jums krājumā esošās miklas, pasakas, dziesmiņas, māka parunāties par dzīvniekiem, dažādas rotaļas. Tāpēc šādi materiāli rūpīgi jāievāc, jāapkopo.

Par gaidītiem ciemiņiem jāklūst bērnu ģimenēs, lai gūtu priekšstatu par vecāku kultūras līmeni, viņu sagatavotību pedagogiskajos jautājumos. Ja vecāki redz audzinātāja ieinteresētību

Patiesi valstisks uzdevums

1989. gada janvārī valsts statistikas organizācija sākīs kartējo Vissavienības tautas skaitīšanu. Bet jau šogad, no 10. līdz 17. decembrim, notiks izmēģinājuma skaitīšana. Par tās mērķiem un uzdevumiem, tās norises gaitu pēc «Pravdas» Preses biroja lūguma stāsta PSRS CSP tautas skaitīšanas un iedzīvotāju apsekošanas pārvaldes priekšnieks A. ISUPOVS.

Iepriekšējā tautas skaitīšana Padomju Savienībā notika 1979. gada janvārī. Ar tās palīdzību plānošanas orgāni ieguva ļoti vērtīgu materiālu. Valsts demogrāfiskais portrets — iedzīvotāju sadalījums pēc vecuma grupām, nodarbošanās veida, teritorijas u. tml. — ļauj precīzi izvietot rūpniecības uzņēmumus, noteikt darbaspēka resursus, plānot apgādi ar pārtiku. Desmit gadu laikā valstī, dabiski, ir mainījis gan iedzīvotāju skaits, gan izvietojums. Tāpēc PSRS Ministru Padome pieņēma lēmumu organizēt kartējo tautas skaitīšanu.

Taču, lai tā būtu sekmīga, nepieciešams precīzs priekšstats, uz kādiem jautājumiem jāsanem atbildes, kādā formā tie jāizdod un kādā veidā jāanalizē iegūtās ziņas. Tieši tāpēc sākumā paredzēta izmēģinājuma skaitīšana. Sai nolūkā esam izraudzījuši rajonus un sagatavojuši darbiniekus. Atbilstoši iegūto datu apstrādes rezultātiem tiks koriģēti gaidāmās Vissavienības tautas skaitīšanas plāni.

Kuros rajonos, biedri Isupov, notiks izmēģinājuma skaitīšana un kāpēc izraudzīti tieši šie rajoni?

Runa ir par deviņiem rajoniem, kam nāk klāt vēl arī Min-

gečas pilsēta. Izmēģinājuma tautas skaitīšana notiek Krievijas Padomju Federatīvajā Republikā, Ukrainā, Baltkrievijā, Kazahijā, Azerbaidžānā, Latvijā un Kirgīzijā. Šīs teritorijas atšķiras gan iedzīvotāju skaita ziņā, gan pēc ģeogrāfiskajām īpatnībām, bet visas kopā dos plašu priekšstatu par mūsu milzīgās valsts daudzveidīgajiem apstākļiem.

Vai ir atšķirības starp šīs tautas skaitīšanas jautājumiem un 1979. gada skaitīšanas jautājumiem?

Noteikti, to nosaka nepieciešamība iegūt kvalitatīvi jaunus datus. Pašlaik mūsu zemē, piemēram, veic plašu dzīvokļu celtniecības programmu. Lai to precīzi realizētu, nepieciešamas reālas, objektīvas ziņas par iedzīvotāju nodrošinātību ar dzīvokļiem. Tāpēc arī skaitīšanas veidlapā ietilpināti septiņi jautājumi, kas skar dzīvokļa apstākļus.

Taču ne visas ziņas tiks saņemtas tieši no pilsoniem. Teiksim, informāciju par ēku tipu un «vecumu» sniegs dzīvokļu ekspluatācijas kantori vai ēku ekspluatācijas direkcijas.

Sevišķa uzmanība tiek pievērsta ģimenes stāvoklim, bērniem, eksistences līdzekļiem avotiem. Jā-

noskaidro arī profesionāli tehnisko skolu absolventu skaits. Tas ļoti noderēs, izstrādājot PTS tīkla turpmākās attīstības plānus.

Veidlapās ir pavisam 24 jautājumi, proti, par astoņiem jautājumiem vairāk nekā iepriekšējās tautas skaitīšanas laikā.

Vai ir grozītas aptaujas formas?

Tās būs tādas pašas kā agrāk. Speciāli sagatavoti darbinieki — tautas skaitītāji nedēļas laikā apstaigās dzīvokļus un privātos namīpašumus un ierakstīs pilsoņu atbildes skaitīšanas lapās.

Kas attiecas uz savākto datu apstrādi, domājam izmantot vismodernāko elektronisko tehniku. Uz katras skaitīšanas lapas ir speciālas koda zīmes. Optiskās nolasišanas ierīces pārvērtīs tās elektriskajos signālos un ierakstīs magnetofona lentē.

Tālāk informācijas apstrāde notiks pēc progresīvās tehnoloģijas, bez papīra starpniecības. Elektroniskās skaitīšanas mašīnas ātri pārstrādās milzīgu daudzumu ziņu un dos galarezultātus. Šāda darba pieredze mums jau ir. Tā liecina, ka mēs spējam operatīvi un pietiekami precīzi atveidot mūsu valsts sociālo portretu.

Savā laikā V. I. Leņins atzīmēja, ka skaitīšana ir nevis resora lieta, bet visas republikas lieta, visu padomju iestāžu lieta. Par tādu patiesi valstisku uzdevumu jāklūst arī kartējam Vissavienības tautas skaitīšanai. Tās gaitā iegūtie materiāli palīdzēs maksimāli mobilizēt visas mūsu rezerves sabiedrības kvalitatīvas pārveidošanas posmā.

(«Pravdas Preses birojs»)

Aicinām turpināt pārtrauktās studijas

Pēc dienesta Padomju Armijā atgriezās 1984. gada rudenī iesauktie 1. kursa studenti. Daļa no viņiem, kas mājās pārnākuši oktobrī no novembra sākumā, jau uzsākuši studijas kopā ar šogad uzņemtajiem.

Aktīvajā karadienestā mūsu studenti norūdijušies idejiski un fiziski, iepazinuši partijas un tautas slavenās kauju tradīcijas, apguvuši sarežģīto kara tehniku. Lielākā daļa no viņiem kļuvuši par kaujas un politisko mācību teicamiem. Daudzi studenti, diēnot Padomju Savienības Bruņotajos Spēkos, izauģuši par jaunākajiem komandieriem.

Pēc atgriešanās no dienesta jaunie studenti ar lielu prieku un centību uzsāk pārtrauktās mācības, tomēr pēc divu gadu pārtraukuma nepieciešama papildus palīdzība, lai sekmīgi tiktu galā ar mācību uzdevumiem.

Tā kā lielākā daļa atgriežas tagad, tad agronomijas, veterinārijas un visu inženieru speciālistu studenti mācības uzsāks speciālās grupās ar individuāliem mācību plāniem un palielinātu patstāvīgu darbu īpatnību.

Auditoriju nodarbības paredzētas organizēt pēcpusdienās no plkst. 15.00 līdz 19.30, dodot iespēju dienas pirmajā pusē mācīties mājās vai bibliotēkas lasītavā un izpildīt aprēķina un grafisko darbus, uzdevumus, konspektēt literatūru semināru nodarbībām un gatavoties laboratorijas un praktiskajiem darbiem.

Mācību laika intensifikācijas nolūkā nodarbību 2x45 minūšu vietā plānos 1x60 minūtes, pēc

katras nodarbību stundas 10 minūšu starpbrīdis. Nedēļas pirmajās četrās dienās paredzētas četras nodarbības, piektdienās — divas nodarbības, bet sestdienas brīvas. Fiziskā audzināšana plānota dienas vidū. Katedru mācību spēkiem norādīts eksāmenus pieņemt pēc mācību vietas izņemšanas paralēli kārtējam nodarbībām.

Eksāmenu sesija un brīvlaiks ziemā nav paredzēti, bet mācības šādā veidā ilgs līdz 1987. gada 30. maijam. Tad sekos pavasara sesija, 1. kursā paredzētas prakses un brīvlaiks, No 1987. — 1988. mācību gada 2. kursā visi turpinās studijas pēc parastā grafika.

Šāda mācību plāna realizācija prasīs no jaunajiem studentiem lielu gribas spēku, enerģiju un vēlēšanos mācīties, bet no mūsu pasniedzējiem konkrētus un prasīgus vietas izklāstus, objektīvu prasīgumu un saprotošu attieksmi pret studentiem. Nepieciešamas būs arī regulāras un biežas konsultācijas.

Visi dienestu beigušie studenti saņem stipendijas un pirmā mācību gada laikā katru semestri vienreizēju pabalstu mēneša stipendijas apmērā.

Komandētiem studentiem šāda pabalsta saņemšanai dekanātos jāizņem attiecīgajām darbavietām adresētas vēstules.

Labas sekmes un veiksmi mācībās!

O. BRINKMANIS,

Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas mācību prorektors

Pretsparu bezstrādes ienākumiem!

Lēti dabūts, dārgi maksā

Sen vēstures arhīvam aizsūtīti pēdējie fakti, kad vienkāršais zemnieks, izsalkuma mocīts, iezagās svešā dārzā un nozaga šo to ēdamu. Un šodien bieži vien nezog tādēļ, ka gribas ēst, bet gan tāpēc, ka gribas dzert.

Priekšmetis Juris Brakovskis iecerēja Aknīstē un sapazinās ar J. Meržinski, J. Kokinu un V. Solovjovu, kuri iedzeršanu piekopa augu diennakti. Rudenī sevišķu piepūli nevajag, lai tiktu pie turības. Teiksim, atlauc kaltes sienā pāris dēļu, un zelta strautiņš tek. Turi tik maisu! Tā arī rīkojās minētie jaunekļi. Padomju saimniecībā «Aknīste» atlauza kalti un nozaga 40 kilogramus kviešu graudu. Pircēji atradās. M. Griškēna izslāpušajiem zēniem tūdaļ pretī deva 15 rubļus.

Bet kas spēka vīriem pāris trauku! Taču, ja ir transports, dūša un uzlauzta kaltes siena, tad tikai uz priekšu. «Lauku» mājās iecerēja 80 kilogrami kviešu. Tomēr trešajā turē, kad kalte atkal tika atbrīvota no 80 kilogramiem kviešu, izrādījās, ka ne jau visi aknīstieši tā kāro pēc zagtas mantas. Tika sacelta trauksme.

Sekoja sods. Par labu valstij no J. Brakovska un J. Meržinska darba algas gadu un sešus mēnešus tiks atvilkti 15 procenti, no J. Kokina — divus gadus, V. Solovjovam jāsamaksā soda nauda.

Lēti dabūts, dārgi maksā.

P. JEFREMOVS,

milicijas majors Ogrē

Ietaupa elektroenerģiju

ARMENIJAS PSR. Iekonomēt elektroenerģiju — tas nozīmē ne tikai taupīgi to izmantot, bet arī radīt efektīvus gaismas ķermeņus, kuri patērē maz enerģijas. Erevānas ražošanas apvienība «Luijs» («Gaisma») ir viens no galvenajiem dažādu elektrisko spuldžu un gaismas tehniskās armatūras piegādātāju uzņēmumiem valstī. Apvienības speciālisti sadarībā ar nozares vadošajām pētnieciskajām

iestādēm izstrādājuši un nodevuši ražošanā zema spiediena luminiscences lampu sēriju.

Intensīvi tiek izstrādāti jauna veida gāzu izlādes gaismas ķermeņu paraugi, kurus paredzēts izmantot lielu laukumu, parku apgaismošanai. Ieviešot šo jaunā tipa apgaismojumu pilsētā, kuras iedzīvotāju skaits sasniedz vienu miljonu, gadā iespējams ietaupīt gandrīz 30 miljonus kilovatstundu elektroenerģijas.

ATTELĀ: šie ekonomiskie gaismas ķermeņi ar mazjaudīgām gāzu izlādes spuldzēm paredzēti parku un lauku ciematu apgaismošanai. TASS fotohronika

Arhīvu dokumentus — speciālistu vajadzībām

Lauksaimniecības un tās atsevišķu nozaru attīstības vēstures dokumenti, kuri glabājas Oktobra revolūcijas un sociālistiskās celtniecības centrālā arhīva Daugavpils filiālē, var palīdzēt gan pētniekiem, kas interesējas par sava novada vēsturi, gan arī lauksaimniecības speciālistiem. Filiālē glabājas lauksaimniecības kooperatīvo biedrību, kolhozu, sovhozu, lauksaimniecības, zemkopības nodaļu, kā arī citu lauksaimniecības organizāciju dokumenti, sākot ar 1944. gadu līdz pat mūsdienām.

Pirmo lauksaimniecības kooperatīvo biedrību «Krasnij partizan», «Sovetskij paharj» Aglonas pagastā, «Plamja», «Rosme», «Sarkanais arājs» Aizkalnes

pagastā un citu dokumenti stāsta par lauku saimniecību stāvokli pirmajos pēckara gados, kad zemieki sāka apvienoties kooperatīvos.

Pirmo kolhozu — «Dzimtene», «Dzirkstele», «Gaisma», «Darba tauta» un citu dokumenti ataino lauku saimniecību kolektīvizāciju tagadējā Preiļu rajona teritorijā. Pirmo kolhozu dokumenti (ekonomiskie dati par lauku saimniecību stāvokli, pirmo dibināšanas sapulču protokoli, gada atskaite u. c.) izraisa sevišķu interesi sakarā ar to, ka 1988. gadā paliks 40 gadi, kopš nodibināti pirmie kolhozi. Sai jubilejai jāgatavojas savlaicīgi.

Filiālē uzglabāšanā atrodas arī pašreizējo kolhozu un sovhozu

dokumenti, kuriem ir vēsturiska nozīme un kuri rada praktisku interesi.

Ziņas par 1944. gada zemes reformu, par aprīņa un pagastu zemes komisiju darbu, par lauksaimniecības kolektīvizāciju, teritoriju ekonomisko stāvokli, atsevišķu lauksaimniecības nozaru attīstību, kolhozu un sovhozu darbu sniedz gan Daugavpils aprīņa lauksaimniecības nodaļas (bijušās zemkopības nodaļas) 1944. — 1949. gada dokumenti, gan Preiļu rajona izpildkomitejas lauksaimniecības nodaļas (1950. — 1954. g.). Preiļu rajona lauksaimniecības inspekcijas (1958. — 1961. g.), Preiļu rajona izpildkomitejas lauksaimniecības pārvaldes (1962. — 1981.

g.) dokumenti. Vispilnīgāk lauksaimniecības stāvokli, tās atsevišķu nozaru attīstību var izsekot rajona izpildkomitejas lauksaimniecības pārvaldes dokumentos.

Konkrētu lauksaimniecības nozaru attīstību atspoguļo arī PSRS Valsts lauksaimniecības kultūru šķirņu izmēģināšanas komisijas Latvijas inspektorāta Preiļu iecirkņa, Valsts starprajonu Preiļu linsēkļu stacijas fondi. Šie dokumenti satur ziņas, kuras būtu ļoti noderīgas sēklkopības agronomiem: šķirnes sēkļu aprakstus, to apliecības un atestātus, ziņas par dažādu lauksaimniecības kultūru šķirnes sēkļu izmēģinājumiem.

Filiālē glabājas arī 1944. —

1957. gadu dokumenti par Preiļu un Aglonas traktor un mašīnu stacijām, kuras bija kolektīvizācijas atbalsta punkti, kolhozu materiāli tehniskā bāze.

Rajona lauksaimniecības attīstības vēstures izpēte nav iedomājama bez vadošo padomju orgānu — aprīņa un rajona izpildkomiteju dokumentu pārlūkšanas. Šo dokumentu izmantošanu atvieglo filiālē izveidotais sistematiskais katalogs, kurš ir sastādīts pēc tematiskā principa un kurā viena no galvenajām tēmām ir lauksaimniecības stāvoklis un tās nozaru attīstība (laukkopība, lopkopība u. c.).

A. SIVKO,
Oktobra revolūcijas un sociālistiskās celtniecības centrālā valsts arhīva Daugavpils filiāles direktors

MAIZE — MŪSU BAGĀTĪBA

Maize ir galvenais un visierstākais cilvēka pārtikas produkts. Pateicoties augstajam oglekļa saturam, maize daudzējādā ziņā apmierina enerģijas nepieciešamību organismā. Piemēram, patērējot 400 — 500 gramu maizes diennaktī, tiek nodrošināta vairāk nekā trešā daļa no organismam nepieciešamās enerģijas. Taču šis produkts ir nozīmīgs ne tikai tā enerģētiskās vērtības dēļ. Tā dažādos veidos ir no 4,7 līdz 8 procentiem olbaltumvielu. Tiesa, maizes olbaltumvielas sava sastāva ziņā ir ne visai augstvērtīgas — tajās nepietiek dažu neaizstājamo aminoskābju, taču kopā ar gaļu, sviestu un citiem dzīvnieku valsts produktiem maizei ir svarīga nozīme organisma apgādē ar olbaltumvielām. Maize — dažu B grupas vitamīnu un minerālelementu avots. Visbeidzot, ar maizi cilvēks uzņem vielas, kas regulē zarnu trakta kustību funkciju — tā saucamos šūnaudus.

Maizes patēriņa diennakts norma cilvēkam atkarīga no vecuma, darba un citiem faktoriem. Piemēram, bērniem no pusotra līdz trīs gadu vecumam ieteicams dot 100 gramu maizes dienā; 4 — 6 gadus veciem — 150 gramu; 7 — 10 gadu vecumā — 225 gramus; 11 — 13 gadu vecumā — 275 — 325 gramus; pusaudžiem (no 14 līdz 17 gadiem) — 400 gramu. Vecākiem cilvēkiem pietiek ar 300 — 350 gramiem.

Maize — mūsu barotāja, tā jātaupa: jāpērk, ņemot vērā ģimenes vajadzības. Sakaltušu maizi nedrīkst izmest, no tās var pagatavot daudzus garšīgus ēdienus.

ZEMNIEKU MAIZES ZUPA.
Rudzu maizi sagrieziet gabaliņiem, samaisiet ar sakapātiem pētersīļu un dilļu zaļumiem, sīki sagrieztiem sīpoliem un apcepiet sviestā. Pielejiet ūdeni, pieberiet sāli un uzlieciet uz uguns, lai uzvārās. Nepārtraukti maisot, pievienojiet rūpīgi sakultas olas. Pirms ēšanas zupai pievienojiet krējumu.

TORTE NO RUDZU MAIZES.
Sakuliet olu dzeltenumus ar cukuru, pieļieciet vaniļinu, kanēli, sasmalcinātas krustnagliņas, uz smalkas rīves sarīvētas citrona miziņas. Stingrās putās sakuliet olu baltumus un pievienojiet sagatavotajai masaī, pieberiet sasmalcinātus sausņus un atkal rūpīgi samaisiet. Izlieciet masu formā, kas iesmērēta ar sviestu un nobērtā ar sausņiem. Cepiet 180° temperatūrā.

Sabriedušas maizes bioloģiskā vērtība nesamazinās, uzturā tā ir pat veselīgāka par svaigi izcepto.

Vārdu sakot, maizes vērtība ir neapstrīdama, bet galvenais — tā dāvina cilvēkiem veselību. Taupiet to!

Profesors G. BONDAREVS

Līdzeklis ir viens — higiēna

Ārsta padomi

Kaut arī šodien iedzīvotāju materiālās labklājības līmenis ir samērā augsts un higiēnas līdzekļi, kas nepieciešami sava ķermeņa kopšanai, mums katram ir viegli pieejami, tomēr vēl nākas saskarties ar tik nepatīkamu parādību kā pedikuloze jeb utainums. Lai veseli cilvēki netiktu aplipināti ar utīm, skolās un pirmsskolas bērnu iestādēs mēs veicam tūlītēju utaino bērnu saņāciju. Tas jā dara obligāti, jo kukaiņi ir bīstams slimības —

izsitumu tīfa — pārnēsātāji. Mums par kaunu, utainība tika atklāta Aglonas un Rudzētu vidusskolās. Dravnieku, Salas, Niedru astoņgadīgajās skolās, Aglonas internātskolā un Rudzētu palīgskolā.

Domāju, jūs piekritīsit: mums, sanitāri epidemioloģiskās stacijas darbiniekiem, ir ļoti nepatīkami saņemt no PTV, republikas slim-

nicām un sanatorijām ziņas par utainiem bērniem (un arī pieaugušajiem). Un vecākiem? Vai Preiļu, Aglonas, Rušonas, Raudniešu, Upenieku ciemos dzīvojošajiem vecākiem nebūs jāsarīkst savu bērnu dēļ, pavadojot viņus mācīties vai arī ārstēties uz citiem republikas rajoniem, uz Rīgu?

Lai izvairītos no nepatīkamām situācijām, nepieciešams, lūk, kas: sekot, cik bieži bērns mazgā matus, ķermeni, vai regulāri mai-

na veļu. Malā palikt nedrīkst arī skolas. Skiet, lietderīgi būtu rīkot tīrības stundas. Sajā ziņā audzinātājas var ņemt talkā savu pieredzi un fantāziju. Neiztikt arī bez vecāku komitejas līdzdalības.

Ūdens, ziepes, ķemme, tīra veļa — mūsu draugi. Tas katram jāzina jau kopš agras bērnības.

A. ALIMOVA,

rajona sanitāri epidemioloģiskās stacijas epidemiologa palīgs

Redaktors V. PETROVS

TV Viļņa

4. decembris. 9.00 — «Panorāma». 9.40 — Dokumentālā filma. 10.00 — TV skolēniem. 10.30 — Koncertfilma. 11.00 — Dokumentālā filma. 11.30 — Mākslas filma «Viņa dzīves krasts». 1. sērija. 12.35 un 18.00 — Ziņas. 18.10 — Koncerts. 18.25 — Skolu reforma. 19.00 — Eiropas čempionu kausa izcīņa basketbolā. «Zālgiris» (Kauna) — «Real» (Spānija). 20.30 — «Panorāma». 21.00 — «Laiks». 21.40 — Mākslas filma «Viņa dzīves krasts». 2. sērija. 22.45 — Ziņas.

5. decembris. 9.00 — «Panorāma». 9.40 — Koncerts. 10.40 — Dokumentālā filma. 11.00 — Mākslas filma «Viņa dzīves krasts». 2. sērija. 12.05 un 18.00 — Ziņas. 18.15 — Koncerts. 18.30 — TV skolēniem. 19.00 — TV forums. 20.00 — «Panorāma». 20.35 — «Labu nakti, mazuli!» 21.00 — «Laiks». 21.40 — Mākslas filma «Viņa dzīves krasts». 3. sērija. 22.45 — Ziņas. 23.00 — Jauno izpildītāju koncerts. 23.20 — Mākslas filma.

6. decembris. 9.00 — «Panorāma». 9.40 — Rīta vingrošana. 9.55 — Civilā aizsardzība. 10.30 — TV skolēniem. 11.00 — «Veselība». 11.30 — Koncerts. 12.00 — Nedēļas panorāma. 12.30 — Koncerts.

12.55 — Mākslas filma «Zelta vārā». 14.30 — Racionāli izmantot darba laiku. 15.00 — Sveika, pasaka! 16.00 — Koncerts. 16.30 — Produkcija — valsts pieņemšanai. 16.45 — Jaunatnes studija. 17.25 — Multiplikācijas filma. 17.55 — Ziņas. 18.05 — Akordeonistu festivāla noslēguma koncerts. 18.50 — Kinoapraksts. 19.10 — Koncerts. 20.00 — «Panorāma». 20.35 — «Labu nakti, mazuli!» 21.00 — «Laiks». 21.40 — Rakstnieki un laiks. 22.55 — Dzied Lietuvas Tautas skatuves māksliniece I. Milka- vičiūtīte. 23.55 — Ziņas. 0.10 — Horeogrāfiskas miniatūras. 0.40 — Mākslas filma «Pie veina midzeņa».

7. decembris. 9.00 — «Panorāma». 9.40 — Rīta vingrošana bērniem. 9.55 — Nedēļas atbalsis. 10.30 — TV skolēniem. 11.00 — TV bērnu zīmējumu konkurss «Man pasaule». 11.25 — Ģimenes žurnāls. 12.15 — Reklāma. 12.25 — Koncerts. 12.50 — Dokumentālā filma. 13.50 — R. Blaumanis. «Indrāni». Latvijas TV izrāde. 16.00 — Koncerts. 16.30 — Kultūras dzīve. 17.00 — Agrorūpnieciskais komplekss: cilvēki un darbi. 18.00 — Ziņas. 18.15 — Koncerts. 18.50 — Literatūra un dzīve. 20.00 — «Panorāma». 20.30 — «Labu nakti, mazuli!» 21.00 — «Laiks». 21.45 — Mākslas filma «Apvērsums pēc instrukcijas 107». 23.10 — Ziņas.

DAUGAVPILS

GAĻAS KOMBINĀTS

Daugavpili, Viršu ielā 56, 1986. gada 8., 15., 22. decembrī no plkst. 8.00 līdz 14.00 iepirks trušušus neierobežotā daudzumā. Jāuzrāda veterināra dienesta apliecība. Izziņas pa telefoniem 47571, 47301.

PREIĻU RAJONA BRIVPRĀTĪGAJAI UGUNSDZĒSEJU BIEDRĪBAI

pastāvīgā darbā vajadzīgs skurstenšlauķis darbam Līvānos.

Gabaldarba samaksa. No pamatdarba brīvajā laikā var strādāt amatu apvienošanas kārtībā.

GAINU ASTOŅGADĪGAJAI SKOLAI vajadzīga apkopēja.

Skolas telefons 46723.

Pierimst soļi, klusē domas, Neskan mīļā tēva balss. Tikai klusa sāpe sirdī Ilgi vēl pēc tevis sauks.

(E. Zālite)

Izsakām līdzjutību Ilgavam un Aivaram Strupajiem sakarā ar TEVA nāvi.

Preiļu siera rūpnīcas kolektīvs

Nespēji pateikt atvadu vārdus Pat biedriem, kas strādāja līdz, Daudz ko vēl gribēji paspēt un gūt,

Bet palika tikai tas, kas padarīts. (V. Rūja)

Izsakām dziļu līdzjutību Alfonta Gavara ģimenei, pāragri VIRU un TEVU zaudējot, Preiļu SCO kolektīvs

Kapa smiltis apsegs jūsu tēvu, Ziediem, vainagiem to radi.

draugi segs: Tikai jūsu sirdīs, bērnu mīlestībā Tēvs jums vienmēr dzīvs un mājās būs.

(A. Elksne)

Kolhoza «Dubna» valde un arodkomiteja izsaka dziļu līdzjutību ALFONA GAVARA piederīgajiem sakarā ar viņa nāvi.

Vismīļākais paldies padomju saimniecības «Rušona» arodkomitejai, partijas organizācijai, ciema padomei, radiem, darba biedriem, kaimiņiem un visiem, visiem, kuri dalījās ar mums šāpu smagumā un pavadīja mūsu mīlo vīru, tēvu, vectēvu Jāzēpu Staškeviču pēdējā gaitā. Sieva, bērni, mazbērni

Bez tevis, tēt, mēs tālāk iesim vieni, Tik paliks atmiņas kā gaiši pavadieni. (A. Elksne)

Izsakām dziļu līdzjutību Helēnai Gavarei, VIRU uz smiltāju aizvadot.

Lopkopības speciālisti

Ir pienācis laiks, kas sapināt prot, Sauc smiltaines ceļš, tas jāsaprot. (A. Auziņš)

Izsakām dziļu līdzjutību Gavaru ģimenei, VIRU un TEVU uz smiltāju izvado.

Berezovkas fermas kolektīvs

Brīdī piekļustam dienu un darba skrējienā, noliecam galvas, ALFONU GAVARU pēdējā gaitā izvado.

Daugavas augšgala MSP Preiļu iecirkņa kolektīvs

Kad uz brūnā smilšu ceļa krīt zājo skuju raksts un atvadu ziedi smaržo pēc sērām, bēdu brīdī esam kopā ar Elgu Upenieci, TEVU smiltāja izvado.

Preiļu rajona izpildkomitejas finansu nodaļa

Un tomēr kaut kas paliks Pēc cilvēka dzīves plāvā, Vai zieds, vai smilga pelēkā, Vai bites dziesma klāvā. (J. Silazars)

Izsakām dziļu līdzjutību piederīgajiem. VOLDEMĀRU STRUPAIS pēdējā gaitā pavadot.

Kolhoza «Dzintars» kolektīvs

Ilgus gadus dzidri rīti Sauc darba dienu sākt, Bet nu klusā zemes klēpī Nogurušas kājas stāj.

(J. Silazars)

Izsakām dziļu līdzjutību Edgaram Strupajam, TEVU uz kapu kalniņu izvado.

Padomju saimniecības «Rudzāti» administrācija un arodkomiteja

DIAPROJEKTORS «LETI — 60 M» — LABS PALĪGS SKOLOTĀJAM UN LEKTORAM.

Aparāts domāts 35 mm diafilmu demonstrēšanai. Tālvadības ierīce ļauj lektoram bez asistenta palīdzības vajadzīgajā brīdī ieslēgt diap projektoru, nomainīt kadru, izdarīt atkāpi.

Var lietot filmas ar vertikālu un horizontālu kadru izvietojumu.

Pateicoties spēcīgajai gaismas plūsmi, attēls ļoti saskatāms arī neaptumšotā telpā.

Palielina no 32,6 līdz 108 reizēm.

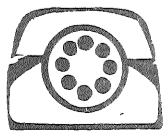
Cena 260 rbj.

CRKO «Rassvet»

Latvijas reklāmas aģentūra

Laikraksts «Leņina Karogs» iznāk otrdienās, ceturtdienās, sestdienās latviešu un krievu val.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке. г. Прейли, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. М. Горького, 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.

TĀLRUNI: redaktoram — 22059, redaktora vietniecei izdevu- mam krievu valodā un atbildīgajam sekretāram — 22154, redaktora vietniecei, lauksaimniecības un partijas dzīves no- dāļām — 21996, rūpniecības un celtniecības nodaļai — 21759, vēstulju, sabiedrisko organizāciju un skolu dzīves nodaļai — 22203, informācijas nodaļai — 21769, fotokorespondentam — 21985, grāmatvedībai, uziņām par sludinājumiem — 22305.

Tir. 13410 eks. (latv. val. 9647 eks., krievu val. 3763 eks.).

1. nos. iespiedloksne, Ofsetiespiedums. Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecībā, poligrāfijas un grāmatu tirdz- niecības lietu komitejas Daugavpils tipo- grāfijā 228400, Daugavpili, Valkas ielā 1. Indekss 68169 Pas. 1505.